

Nowy delfin z podrodziny Kentriodontinae ze środkowego miocenu Portugalii

Olivier Lambert, Mário Estevens, and Richard Smith

Acta Palaeontologica Polonica 50 (2), 2005: 239-248

Prawie kompletna czaszka, część lewej łopatki, pięć kręgów lędźwiowych i fragmenty żeber średniej wielkości delfina z rodziny Kentriodontidae odkryte w osadach środkowego miocenu portugalskiego Półwyspu Setúbal w pobliżu ujścia Tagu, zaliczono do nowego rodzaju i gatunku, *Tagicetus joneti*. W obrębie parafiletycznej rodziny (gradu) Kentriodontidae, nowy takson należy do zróżnicowanej ekologicznie i gatunkowo podrodziny Kentriodontinae, charakteryzującej się zwłaszcza silnym rozrostem kości nosowych ku tyłowi i na boki. Wydłużony pysk, zwężenie asymetrycznych kości przedzębokowych u nasady pyska, kości podniebienne wydłużone ku przodowi, oraz uniesiony wierzchołek czaszki *T. joneti* wskazuje na bliższe pokrewieństwo z większym, bardziej wyspecjalizowanym *Macrokentriodon morani* ze środkowego miocenu amerykańskiego stanu Maryland. *T. joneti* różni się odeń między innymi posiadaniem liczniejszych zębów w szczęcie i krótszymi wyrostkami jarzmowymi kości łuskowych. Opisany okaz nie tylko uzupełnia naszą wiedzę o tendencjach ewolucyjnych w obrębie rodziny Kentriodontinae, ale stanowi także pierwsze znalezisko przedstawiciela tej podrodziny ze wschodniego wybrzeża Północnego Atlantyku oparte na niemal kompletnej czaszce. Zróżnicowanie morfologiczne i szeroki zasięg geograficzny Kentriodontinae wskazują, że mogła to być w miocenie jedna z dominujących grup oceanicznych delfinów.

Key words: Cetacea, Odontoceti, Kentriodontidae, Miocene, Lower Tagus Basin, Portugal.

Olivier Lambert [Olivier.Lambert@naturalsciences.be], Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Departement de Paléontologie, Rue Vautier 29, 1000 Bruxelles, Belgium; Mário Estevens [estevens@fct.unl.pt], Centro de Estudos Geológicos, Faculdade de Ciências e Tecnologia, Universidade Nova de Lisboa, Quinta da Torre, 2829–516 Caparica, Portugal; Richard Smith [richardsmithpal@hotmail.com], Laekenveld 6, 1780 Wemmel, Belgium.

